

การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีเพื่อพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับ
สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง

PROPOSED GUIDELINES FOR ORGANIZING MUSIC INSTRUCTION TO DEVELOP
ORNAMENTATION TECHNIQUES FOR INTERMEDIATE PIANO STUDENTS

นางสาวสุกญา ประมาะยัง*

Sakuna Pramayayang

อ.ดร.ณัฐวุฒิ บริบูรณ์วิริย์ **

Natthawut Boriboonviree, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับในบทประพันธ์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน 2) ผู้สอน 10 ท่าน 3) หนังสือสอบวัดมาตรฐานการปฏิบัติทักษะเปียโนระดับเกรด 4 และ เกรด 5 สถาบัน Trinity Collet London และ 4) ชั้นเรียนการสอบวัดมาตรฐานการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับระดับเกรด 4 และ เกรด 5 จำนวน 5 แห่ง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตชั้นเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและใช้สถิติบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ผู้สอนสอดแทรกเนื้อหาการปฏิบัติโน้ตระดับในการบรรเลงบทประพันธ์ ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติซึ่งเป็นเนื้อหาในภาพรวมไม่ได้เจาะจงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด หลักการสำคัญได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย ด้านจิตพิสัย 2) เนื้อหาสาระที่จำเป็นได้แก่ ด้านทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ ด้านบริบทของบทเพลงในแต่ละยุค และด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ 3) กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับและประยุกต์ใช้กับบทเพลงที่หลากหลาย 4) สื่อ ได้แก่ หนังสือแบบฝึกหัดการใช้นิ้วมือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ 5) การประเมินผลควรเป็นการประเมินผลระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อประมวลความรู้ความเข้าใจในตัวผู้เรียนในการเรียนการสอนและการตีความการสื่ออารมณ์ผ่านทางบทประพันธ์

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: piano_nam@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: tuwanttan@yahoo.co.uk

ISSN1905-4491

Abstract

The purposes of this study were 1) to examine the condition of teaching the ornamentation techniques in the compositions for intermediate piano students, and 2) to propose guidelines for organizing music instruction to develop ornamentation techniques for intermediate piano students. A sample was selected from 5 experts, 10 instructors, the piano standard practice examination skills books from grades 4 and 5 from Trinity College of Music, and 5 classes of students that take the exam in grades 4 and 5 on the ornamentation techniques. The Research tools consist of form document analysis, interviews and classroom observation. The data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

The results of the study were as follows: 1) the majority of the instructors were teaching the ornamentation while studying the songs in both theory and practice in non-specific ways, and 2) the factors relevant to determining the key were 1. The study objectives that cover cognitive domain psychomotor domain and affective domain. 2. The important content such as the theories and practical techniques which include the ornamentation techniques from songs in different eras. 3. The activities that encourage students to understand and be able to use the ornamental note in songs. 4. Instruction media such as the exercise book for fingering and electronic media and 5. The evaluation that are collected while students are studying and after studying. It is used for estimating students' understanding in learning and interpreting songs.

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนดนตรี/เทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับ/นักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง

KEYWORDS: ORGANIZING MUSIC INSTRUCTION / ORNAMENTATION TECHNIQUES / INTERMEDIATE PIANO STUDENTS

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนและการสอนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกัน การสอนเป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งในด้านความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบ หลักการสอน หลักการเรียนรู้ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550) ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เนื่องจากการเรียนดนตรีนั้นมีส่วนช่วยในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาการทางด้านอารมณ์ ภาษา ร่างกาย ปัญญา และจิตใจ (ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2544) เปียโนเป็นเครื่องดนตรีตะวันตกที่ได้รับความนิยมในการเรียนการสอนดนตรีทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ การสนับสนุนให้เด็กได้เรียนเปียโนเป็นการสอนให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ปลูกฝังให้เด็กมีระเบียบและวินัยในตนเอง เสริมสร้างสมาธิ พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็ก (นภันท์ จันทร์อรรถยกุล, 2537 อ้างถึงใน จีรัตน์ เอี่ยมเจริญ, 2551)

การเรียนเปียโนอย่างมีประสิทธิภาพมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายด้าน หนึ่งในปัจจัยที่สำคัญของการเรียนเปียโนคือเทคนิค โน้ตระดับเป็นหนึ่งในเทคนิคการปฏิบัติดนตรีที่สำคัญ โน้ตระดับเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้เขียนไว้ในบทเพลงเพื่อบอกว่าตำแหน่งนั้น ๆ ต้องมีการประดับโน้ตเพื่อให้บทเพลงมีสีสัน มีความน่าสนใจ โน้ตประดับถูกใช้อย่างแพร่หลายในบทประพันธ์สมัยบาโรก โน้ตระดับเป็นการระบุสัญลักษณ์ที่นักประพันธ์เพลงใช้เป็นเครื่องหมายหรือเงื่อนไขในการบรรเลง การตีความ และโน้ตระดับมีความสำคัญในการแปลความหมายของบทประพันธ์จากโน้ตต้นฉบับ เพื่อให้บทประพันธ์เกิดความไพเราะมากยิ่งขึ้น (Kreitner, 2001)

โน้ตประดับมีความหลากหลายและการบรรเลงโน้ตประดับในแต่ละรูปแบบขึ้นอยู่กับบริบทของบทเพลง โน้ตประดับมี 2 แบบ คือ 1. โน้ตประดับแบบเฉพาะเจาะจงเป็นโน้ตประดับที่มีรูปแบบตายตัว ผู้บรรเลง

ต้องบรรเลงตามสัญลักษณ์ที่กำหนดไว้ในบทประพันธ์ และ 2. โน้ตระดับแบบฉับพลัน ในการตกแต่งโน้ตระดับพบตั้งแต่ช่วงศตวรรษที่ 14 เป็นต้นมา โดยฝรั่งเศสมีการเขียนหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร การบรรเลงโน้ตระดับในบทเพลงเป็นการเล่นตามต้นแบบที่เขียนไว้ในหนังสือหรือบทเพลงนั้น ๆ แต่มีความเข้าใจและการตีความที่แตกต่างกันอยู่บ้างในหมู่นักดนตรี ในอิตาลีการปฏิบัติโน้ตระดับไม่มีการเขียนอย่างตายตัวว่าโน้ตระดับในลักษณะต่าง ๆ ควรจะปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้บทเพลงออกมาได้อย่างที่นักดนตรีตีความไว้ ทำให้การเล่นเพลงแตกต่างกันออกไป ดังนั้นจึงมีการหาข้อสรุปเพื่อให้การปฏิบัติโน้ตระดับในบทเพลงออกมาในทิศทางหรือรูปแบบที่เหมือนกัน โดยการนำเพลงของบาคมาเป็นต้นแบบในการปฏิบัติโน้ตระดับ เพราะบทเพลงของบาคมีการตกแต่งโน้ตด้วยโน้ตระดับเป็นจำนวนมาก และเป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยมในช่วงนั้น แต่อย่างไรก็ตามยังมีการบรรเลงโน้ตระดับในรูปแบบที่หลากหลาย จึงต้องขึ้นอยู่กับผู้บรรเลงและรสนิยมของผู้บรรเลงเอง รวมถึงเทคนิคและจังหวะในการบรรเลง (Kreitner, 2001; Stowell, 2004; Lawson and stowell, 1999)

การสอบวัดมาตรฐานทางดนตรีเป็นการทดสอบความรู้ความสามารถทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์, 2010, ออนไลน์) ปัจจุบันสถาบันที่ทำการสอบวัดมาตรฐานทักษะปฏิบัติดนตรีที่ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติในประเทศไทยที่สำคัญคือ สถาบัน Trinity College London และสถาบัน ABRSM (Associated Board of the Royal School of Music) ในการสอบวัดมาตรฐานทักษะปฏิบัติดนตรีของสถาบัน Trinity College London และ ABRSM ผู้ที่สนใจทำการทดสอบทักษะปฏิบัติดนตรีสามารถสมัครทดสอบได้ การสอบวัดมาตรฐานทักษะปฏิบัติดนตรีทำให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าขึ้นทั้งทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ และเป็นการตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนและผู้สอนด้วย

ในทักษะการปฏิบัติดนตรีโน้ตระดับพบมากในบทประพันธ์ตั้งแต่ระดับชั้นกลางเป็นต้นไป เนื่องจากผู้เรียนมีพื้นฐานในการปฏิบัติทักษะเปียโนในระดับขั้นต้นมาเป็นอย่างดี ทั้งทางด้านจังหวะ เทคนิคเบื้องต้น และการอ่านโน้ต ในระดับชั้นกลางผู้เรียนได้ฝึกเทคนิคที่มีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น โน้ตระดับเป็นเทคนิคที่ต้องอาศัยการเรียนรู้โน้ตพื้นฐานมาก่อน โน้ตระดับเป็นทักษะและเทคนิคอย่างหนึ่ง ที่ควรได้รับการพัฒนาตั้งแต่ระดับชั้นกลาง เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ในการเรียนเปียโนในระดับขั้นสูงต่อไป

ในการสอบวัดมาตรฐานทักษะปฏิบัติดนตรี โน้ตระดับเป็นหนึ่งในเทคนิคที่ผู้บรรเลงต้องมีความเข้าใจอย่างถูกต้องและเป็นระบบตั้งแต่เริ่มต้น ทักษะการปฏิบัติโน้ตระดับสำหรับการบรรเลงเปียโน ผู้บรรเลงต้องมีความเข้าใจสัญลักษณ์และสามารถปฏิบัติตามได้ อุปสรรคสำคัญในการบรรเลงโน้ตระดับ คือการเรียนรู้ไม่ถูกวิธีหรือมีการเรียนรู้อย่างไม่เป็นลำดับขั้น ในการเรียนทักษะการปฏิบัติบทเพลงเพื่อใช้ในการสอบวัดมาตรฐานทางด้านดนตรี ผู้เรียนจะมุ่งเน้นบรรเลงเพลงสำหรับใช้ในการสอบ การบรรเลงจึงเป็นการเลียนแบบครูผู้สอน และบรรเลงตามที่ระบุหรือกำหนดในหนังสือสอบ โดยผู้เรียนไม่มีความเข้าใจถึงเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์เหล่านั้นอย่างแท้จริง ทำให้นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการและความสำคัญของโน้ตระดับ ดังนั้นผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนด้านโน้ตระดับผ่านการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โน้ตระดับอย่างถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้พัฒนาการปฏิบัติของตนเองต่อไป

ดังที่ได้กล่าวมานี้ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาทักษะปฏิบัติโน้ตระดับนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการเรียนการสอนเปียโน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนเทคนิคการปฏิบัติไต่ระดับในบทประพันธ์สำหรับนักเรียนเป็ยโนระดับชั้นกลาง
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติไต่ระดับสำหรับนักเรียนเป็ยโนระดับชั้นกลาง

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของบลูม (Bloom, 1956)		
1. ด้านพุทธิพิสัย	2. ด้านจิตพิสัย	3. ด้านทักษะพิสัย

องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550; ทิศนา แคมมณี, 2548; ลำพอง บุญช่วย, 2530)				
1. วัตถุประสงค์	2. เนื้อหาสาระ	3. กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	4. สื่อการสอน	5. การวัดและ ประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนดนตรี

(ศักดิ์ชัย หิริธรรักษ์, 2544) 1. ด้านพุทธิพิสัย 2. ด้านจิตพิสัย 3. ด้านทักษะพิสัย	(อภิชัย เลี่ยมทอง, 2555) 1.การวางแผนฝึกซ้อม 2.การฝึกซ้อมกับเครื่องดนตรี 3.การตีความบทเพลง 4.การทดลองแสดง	(ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555) 1. เสียงก่อนสัญลักษณ์ 2. ถูกต้องและไพเราะ 3. ความมีดนตรีการ 4. ทักษะฝึกซ้อม 5. ทักษะการแสดง 6. การประเมินตนเอง 7. การแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา	(Robert walter, 1981) 1. การสาธิต 2. การวิจารณ์ 3. การวิเคราะห์ 4. แรงบันดาลใจ

การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับ
สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง

โน้ตระดับในบทเพลงสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับในบทเพลงสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยโดยแบ่งเป็นหัวข้อ ดังนี้

1.1 การจัดการเรียนการสอน

โน้ตระดับ	
1.ความหมายและความสำคัญของโน้ตระดับ	2. ประเภทของโน้ตระดับและการตีความ

1.2 การเรียนการสอนดนตรี

1.3 การเรียนการสอนโน้ตระดับ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือกตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรงตามปัญหาวิจัยที่ต้องการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติเปียโนและเทคนิคการบรรเลงโน้ตระดับ
- 2.2 ผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนปฏิบัติทักษะเปียโนและการใช้เทคนิคการบรรเลงโน้ตระดับ จำนวน 5 ท่าน
- 2.3 ครูผู้สอนทักษะเปียโนที่ส่งนักเรียนสอบในสถาบัน Trinity College London จำนวน 10 ท่าน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สร้างเครื่องมือในการวิจัยตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา และการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

- 3.1 แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร
- 3.2 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและแบบสัมภาษณ์ผู้สอน
- 3.3 แบบสังเกตการสอนผู้สอน

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 4.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 4.2 กำหนดขอบเขต และประเด็นที่จะศึกษา
- 4.3 กำหนดโครงสร้างและข้อความของเครื่องมือ
- 4.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษา
- 4.5 นำผลการตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือ
- 4.6 นำเครื่องมือไปทดลองใช้
- 4.7 นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงเครื่องมือ
- 4.8 นำเครื่องมือไปใช้รวบรวมข้อมูล
- 4.9 นำผลของการวิจัยในแต่ละช่วงปรับปรุงเครื่องมือให้มีความเหมาะสม

ขั้นที่ 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 5.1 ผู้วิจัยรวบรวมเอกสาร ในการสอบวัดมาตรฐานทางด้านทักษะปฏิบัติเปียโนระดับเกรด 4 และ เกรด 5 ของสถาบัน Trinity College London เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา
- 5.2 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนปฏิบัติทักษะเปียโนและการใช้เทคนิคการบรรเลงโน้ตระดับ
- 5.3 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ผู้สอนทักษะเปียโนที่ส่งนักเรียนสอบในสถาบัน Trinity College London
- 5.4 ผู้วิจัยสังเกตการณ์สอนของผู้สอนทักษะเปียโนที่ส่งนักเรียนสอบในสถาบัน Trinity College London

ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

- 6.1 ข้อมูลจากแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
- 6.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิธีการจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย
- 6.3 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลางสามารถสรุปผลการวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพการเรียนการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับในบทประพันธ์สำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง

1. การกำหนดวัตถุประสงค์

จากการสัมภาษณ์ผู้สอนด้านวัตถุประสงค์ในการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับ พบว่าผู้สอนได้กำหนดวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย คือ ความรู้ความเข้าใจในหลักการและเนื้อหาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติทักษะโดยรวมของบทเพลง ด้านทักษะพิสัย คือ การปฏิบัติโน้ตระดับได้อย่างถูกต้องตามรูปแบบของโน้ตระดับแต่ละยุคสมัยตามการสาธิตและการอธิบายของผู้สอน ด้านจิตพิสัย เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งเน้นเรียนดนตรีเป็นอาชีพ แต่เน้นการเรียนเพื่อเป็นความสามารถพิเศษ ผู้สอนจึงเน้นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติบทประพันธ์ได้แต่ไม่ได้มุ่งเน้นทางด้านจิตพิสัย ในการสังเกตการสอนนั้น เห็นได้ว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดไว้นั้นส่วนใหญ่ผู้สอนให้ความสำคัญกับด้านความรู้ความเข้าใจในบทประพันธ์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงบทประพันธ์ได้

2. ด้านเนื้อหา

ในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับนั้นผู้สอนได้กำหนดกรอบเนื้อหาในการสอนออกเป็นสองส่วนหลัก ได้แก่ 1) ทฤษฎีดนตรีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติโน้ตระดับ ประกอบด้วย การอ่านโน้ต บันไดเสียง อัตราจังหวะ บริบททางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบทประพันธ์ ประกอบด้วย ยุคบาโรก ยุคคลาสสิก ยุคโรแมนติก และศตวรรษที่ 20 ในส่วนของประวัติศาสตร์ผู้สอนจะบอกภาพรวมเกี่ยวกับยุคให้กับผู้เรียน การตีความบทประพันธ์ในแต่ละยุคใช้การอธิบายและการสาธิตของผู้สอน 2) ด้านทักษะในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ ประกอบด้วย บันไดเสียง อัตราจังหวะ และการฝึกซ้อม ในการสังเกตการเรียนการสอนส่วนของเนื้อหาเริ่มเรียนผู้สอนให้ผู้เรียนเล่นบันไดเสียงก่อน และเมื่อถึงขั้นตอนการสอนการบรรเลงบทเพลง ผู้สอนให้ความสำคัญกับการปฏิบัติทักษะของบทเพลงโดยรวมเช่น ความดั่งเบา ความเชื่อมโยงของประโยคเพลง จุดเด่นของบทเพลงในการบรรเลง ในการแนะนำการฝึกซ้อมส่วนใหญ่ผู้สอนให้ผู้เรียนบรรเลงแยกมือก่อนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความสำคัญของโน้ตและทำนองหลัก

3. กิจกรรม

ในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับผู้สอนใช้วิธีการสอนบทเพลงก่อนแล้วค่อยสอดแทรกเนื้อหาด้านทฤษฎีเข้าไปในบทประพันธ์ ในการสอดแทรกทฤษฎีนั้นเป็นเพียงการสอนแทรกทฤษฎีเบื้องต้นในการปฏิบัติ เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนที่มีอายุน้อย ไม่ได้มุ่งเน้นการเรียนดนตรีอย่างจริงจัง แต่เน้นการเรียนดนตรีเพื่อความเพลิดเพลิน การสอบวัดมาตรฐานทางดานเปียโนเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้วัดความสามารถทางดนตรีและการสอบเน้นการปฏิบัติ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องสอนควบคู่กันไปโดยเน้นหนักทางด้านทักษะมากกว่าทฤษฎี ในการสอนผู้สอนส่วนใหญ่ให้ผู้เรียนบรรเลงโน้ตหลักก่อนแล้วค่อยเพิ่มโน้ตระดับไปที่หลัง ในการเพิ่มโน้ตระดับในบทเพลงผู้สอนเน้นการสาธิตให้ผู้เรียนดูก่อน เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าสัญลักษณ์แต่ละรูปแบบที่พบในบทเพลงต้องบรรเลงอย่างไร เพื่อเป็นการฟังเสียงก่อนสัญลักษณ์ และอธิบายความสำคัญของโน้ตระดับในบทประพันธ์ว่าสำคัญอย่างไร เมื่อผู้เรียนเรียนรู้ในเบื้องต้นแล้วผู้เรียนพบสัญลักษณ์เดิมในบทเพลงอื่น ผู้สอนให้ผู้เรียนคิดและลองปฏิบัติออกมาด้วยตนเอง ส่วนของการวางแผนการฝึกซ้อมผู้สอนแนะนำว่าควรซ้อมอย่างไร

เช่น ถ้าบทเพลงมีโน้ตระดับที่ซับซ้อนตรงช่วงจุดหนึ่งของบทเพลง ผู้สอนให้ผู้เรียนแยกซ้อมเฉพาะส่วนก่อน แล้วค่อยซ้อมรวมกัน สิ่งเหล่านี้จำเป็นสำหรับการปฏิบัติโน้ตระดับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และสามารถบรรเลงออกมาได้ตรงตามแนวเพลงของบทประพันธ์ ในการสังเกตการสอนผู้สอนได้ให้ความสำคัญกับการบรรเลงในภาพรวมด้วยการให้ผู้เรียนบรรเลงให้บทเพลงออกมาในทิศทางที่ผู้สอนแนะนำ และการฝึกซ้อมส่วนใหญ่ผู้สอนแนะนำผู้เรียนให้แยกประโยคที่ยังบรรเลงไม่คล่องออกมาซ้อมก่อน เมื่อบรรเลงได้แล้วค่อยนำไปรวมกับประโยคก่อนหน้าแล้วจึงให้ซ้อมรวมกันทั้งเพลง

4. สื่อ

การใช้สื่อในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ ผู้สอนใช้การสาธิต ใช้หนังสือภาพในการเล่าเรื่องประวัติของดนตรีในแต่ละยุค ใช้แบบฝึกหัด ตัวอย่างเช่น ฮานอน (Hanon) ซอร์นี่ (Czerny) ให้บทประพันธ์ไปฟังหลากหลายยุค และเปิดยูทูป (Youtube) ให้นักเรียนได้ดูและสังเกตผู้อื่นบรรเลงบทประพันธ์เดียวกันแต่การดูผู้สอนต้องเลือกให้อ่านไหนที่เหมาะสมที่จะให้นักเรียนดู ใช้โปรแกรม ไลน์ (Line), เฟสบุ๊ก (Facebook) เพื่อให้ผู้เรียนได้สอบถามปัญหาระหว่างการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน ให้ผู้เรียนใช้กล้องวิดีโอบันทึกระหว่างการซ้อมที่บ้านเพื่อส่งให้ผู้สอนแก้ไขปัญหา ในการเข้าสังเกตชั้นเรียนการใช้สื่อส่วนใหญ่ผู้สอนให้ผู้เรียนบรรเลงแบบฝึกหัดเพื่อฝึกหัดนิ้วมือก่อนเริ่มบรรเลงบทเพลง

5. การวัดและประเมินผล

ผู้สอนใช้วิธีการดูการพัฒนาของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ และใช้กล้องวิดีโอบันทึกตั้งแต่ผู้เรียนสามารถบรรเลงบทเพลงได้ในเบื้องต้น จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้เรียนดูพัฒนาการของตัวเอง ในการเข้าสังเกตการสอนส่วนของการประเมินผลผู้สอนให้ความสำคัญกับความเข้าใจเกี่ยวกับบทเพลงโดยรวมของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถาม และอธิบายจุดหลักที่สำคัญในบทเพลง และมีการทบทวนการเรียนการสอนท้ายชั่วโมงเรียน

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง

การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักการ 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. เนื้อหาสาระ
3. กิจกรรมผู้เรียน
4. สื่อ
5. การประเมินผล

1. การกำหนดวัตถุประสงค์

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวัตถุประสงค์ในการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับ พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ควรให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย คือ ความรู้ความเข้าใจในหลักการและเนื้อหาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ ด้านทักษะพิสัย คือ การปฏิบัติโน้ตระดับได้อย่างถูกต้องตามรูปแบบของโน้ตระดับแต่ละยุคสมัย ด้านจิตพิสัย คือ เกิดความชอบในตัวของโน้ตระดับรวมถึงเข้าใจความสำคัญของโน้ตระดับในบทเพลงและสามารถสื่ออารมณ์ในการบรรเลงได้เป็นอย่างดี ซึ่งในการเรียนการสอนของผู้สอนเน้นไปในการปฏิบัติมากกว่าความชอบในตัวของโน้ตระดับ

ดังนั้นการที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งสามด้านนี้ผู้สอนควรมีวิธีการสอนที่น่าสนใจและความหลากหลายในการสอน เช่น การสาธิตโน้ตระดับในรูปแบบที่ไม่ซับซ้อนเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม หรือให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า

ด้วยการบอกเล่าของผู้สอนและนำมาวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน ถ้านักเรียนมีอายุน้อยควรให้เล่นเกมเกี่ยวกับเรื่องราวในการใช้สอนเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้

2. ด้านเนื้อหา

ในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับนั้นพบว่าผู้เชี่ยวชาญได้กำหนดกรอบเนื้อหาในการสอนออกเป็นสองส่วนหลัก ได้แก่ 1) ทฤษฎีดนตรีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติโน้ตระดับ ประกอบด้วย การอ่านโน้ต บันไดเสียง (Scale) อัตรารัจหะ (Time Signature) ประเภทของโน้ตระดับแต่ละรูปแบบ ความหมายและความสำคัญของโน้ตระดับ บริบททางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบทประพันธ์ ประกอบด้วย ยุคบาโรก ยุคคลาสสิก ยุคโรแมนติก และศตวรรษที่ 20 สังคีตลักษณ์ การตีความบทเพลงในแต่ละยุค 2) ด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ ประกอบด้วย บันไดเสียง (Scale) อัตรารัจหะ (Time Signature) การอ่านและปฏิบัติโน้ตระดับแต่ละรูปแบบในบทประพันธ์ การร้องทำนองหลักของบทประพันธ์ การเชื่อมโยงความรู้พื้นฐานทางด้านดนตรีกับการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ การตีความโน้ตระดับในบทเพลง และการฝึกซ้อม ในการสอบถามผู้สอนและการเรียนการสอนนั้นไม่สามารถกำหนดเนื้อหาสองส่วนได้อย่างชัดเจน เพราะผู้สอนทำการสอนปฏิบัติก่อนแล้วค่อยอธิบายทฤษฎีควบคู่ไป แต่การอธิบายทฤษฎีนั้นเป็นการอธิบายเกี่ยวกับภาพรวมของบทประพันธ์ทำให้เนื้อหาในการสอบอาจยังไม่ครบถ้วน

3. กิจกรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การปฏิบัติทักษะโน้ตระดับต้องมีความรู้ทางทฤษฎีควบคู่ไปกับการปฏิบัติ ส่วนใหญ่บทประพันธ์จะมีบันไดเสียงและอัตรารัจหะที่แตกต่างกันออกไป จึงควรอธิบายและปูพื้นฐานทางด้านนี้ให้กับผู้เรียนตั้งแต่เริ่มเรียนบทประพันธ์ที่ไม่มีโน้ตระดับ และให้ผู้เรียนบรรเลงบทประพันธ์ที่มีความหลากหลายด้านยุคสมัยเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเพลงแต่ละยุค เมื่อผู้เรียนเข้าใจสิ่งเหล่านั้นมาตั้งแต่ต้นก็จะสามารถปฏิบัติโน้ตระดับเพิ่มเข้าไปในบทเพลงได้ แต่การเริ่มต้นสอนบทประพันธ์ที่มีโน้ตระดับผู้สอนต้องสาธิตให้ผู้เรียนฟังก่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้สังเกตสิ่งที่แตกต่างออกไปจากที่เคยปฏิบัติมา อธิบายความสำคัญของโน้ตระดับให้กับผู้เรียน การอธิบายต้องเป็นการอธิบายบนพื้นฐานของโน้ตระดับที่พบในบทเพลงก่อน เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ให้ผู้เรียนฟังเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนรู้ในเบื้องต้นแล้วผู้เรียนพบสัญลักษณ์เดิมในบทเพลงอื่น ผู้สอนควรให้ผู้เรียนคิดและลองปฏิบัติออกมาด้วยตัวเอง การสร้างความเข้าใจสำหรับการบรรเลงโน้ตระดับในบทเพลงนั้นบริบทของบทเพลงเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติและสื่ออารมณ์ออกมาได้เป็นอย่างดี การให้ผู้เรียนหาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติของผู้ประพันธ์และประวัติของยุคสมัยของบทประพันธ์ มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียนและผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม และส่วนของการวางแผนการฝึกซ้อม สิ่งเหล่านี้จำเป็นสำหรับการปฏิบัติโน้ตระดับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และสามารถบรรเลงออกมาได้ตรงตามแนวเพลงของบทประพันธ์

4. สื่อ

การใช้สื่อในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ ผู้เชี่ยวชาญใช้การสาธิตจากผู้เชี่ยวชาญ และแบบฝึกหัดตัวอย่างเช่น ฮานอน (Hanon) ซอร์นี (Czerny) ไฮลเลอร์ (Heller) ให้บทเพลงไปฟังหลากหลายยุค และเปิดยูทูป (Youtube) ให้นักเรียนได้ดูผู้อื่นบรรเลงเพลงเดียวกันแต่การดูครูต้องเลือกให้อันไหนที่เหมาะสมที่จะให้นักเรียนดูในที่นี้อาจมีการแนะนำให้ผู้เรียนไปดูคอนเสิร์ตจริงด้วย

5. การวัดและประเมินผล

ในส่วนการวัดและประเมินผลด้านการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ ควรดูการพัฒนาแต่ละสัปดาห์ตั้งแต่ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้การปฏิบัติโน้ตระดับในบทเพลง และสามารถทำความเข้าใจกระทั่งปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามแนวเพลงและอารมณ์ของบทเพลง

การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนสามารถแบ่งเป็นรายละเอียดได้ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์

การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอนควรกำหนดจุดประสงค์ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ครบถ้วน โดยวัตถุประสงค์เทคนิคการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับควรประกอบด้วย 1) ด้านพุทธิพิสัย ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักการและความสำคัญของการปฏิบัติโน้ตระดับในบทประพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาเบื้องต้นในการปฏิบัติโน้ตระดับในบทประพันธ์และสามารถนำความรู้ในการปฏิบัติโน้ตระดับไปประยุกต์ใช้กับบทประพันธ์ที่มีความหลากหลาย 2) ด้านทักษะพิสัย ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในการบรรเลงโน้ตระดับได้ตามหลักการและความสำคัญในบทประพันธ์ สามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาผ่านผู้สอนไปพัฒนาประยุกต์ใช้ต่อได้ด้วยตนเอง สามารถตีความโน้ตระดับในบทประพันธ์และเติมเต็มความสมบูรณ์ของบทประพันธ์ได้อย่างเหมาะสมและแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีทักษะที่จะปฏิบัติสิ่งนั้น 3) ด้านจิตพิสัย ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรับรู้และรู้สึกถึงอารมณ์ที่กำหนดทางด้านการบรรเลงโน้ตระดับในบทประพันธ์และเห็นคุณค่าความสำคัญของการปฏิบัติโน้ตระดับในบทประพันธ์

2. เนื้อหา

เนื้อหาควรแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ด้านทฤษฎี ประกอบด้วย ที่มาและความสำคัญของโน้ตระดับบริบทของบทประพันธ์ เช่น สังคี่ลักษณะ ยุคของบทเพลง ประวัติผู้ประพันธ์ ลักษณะของเครื่องดนตรี บันไดเสียง อัตราจังหวะ ทำนองและเสียงประสาน 2) ด้านทักษะ ประกอบด้วย การอ่านโน้ตระดับในบทประพันธ์ และปฏิบัติตามได้ บันไดเสียง อัตราจังหวะ การฟังและสามารถร้องโน้ตระดับในบทประพันธ์ การใช้พื้นฐานความรู้ด้านทฤษฎีเชื่อมโยงการปฏิบัติโน้ตระดับในบทเพลง การตีความโน้ตระดับในบทประพันธ์และบรรเลงได้เป็นอย่างดี วางแผนการฝึกซ้อมโน้ตระดับในบทประพันธ์ นำโน้ตระดับไปสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้กับบทประพันธ์ที่ตนเองชื่นชอบ

3. กิจกรรม

ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการและความสำคัญของโน้ตระดับ โดยการให้ผู้เรียนค้นคว้าจากเว็บไซต์ หนังสือ เมื่อผู้เรียนเข้าใจถึงหลักการและความสำคัญของโน้ตระดับควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติโน้ตระดับในบทประพันธ์ได้อย่างถูกต้องตามแนวของบทประพันธ์ และสามารถอ่านรวมถึงบันทึกโน้ตระดับในรูปแบบต่าง ๆ ได้ กิจกรรมควรมีการเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ด้านการปฏิบัติโน้ตระดับไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกบทประพันธ์ อีกทั้งควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติโน้ตระดับ

4. สื่อ

ในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนควรใช้สื่อที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่ายเพื่อให้สะดวกกับการค้นหาข้อมูล เช่น เว็บไซต์ หนังสือ ซีดีเพลง วีดีโอ

5. การวัดและประเมินผล

ในการวัดและประเมินผลแบ่งได้ดังนี้ การวัดผลระหว่างเรียน เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในการปฏิบัติ การวัดผลหลังเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) หลังชั่วโมงเรียนแต่ละคาบการประเมินผลจะออกมาในรูปแบบวัดความรู้ความเข้าใจในแต่ละส่วนที่ได้เรียนไปในคาบนั้น การประเมินอาจให้ผู้เรียนบรรเลงสิ่งที่ได้สอนไปให้ฟัง และบอกวิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนกลับไปฝึกซ้อม 2) การประเมินหลังจบบทเรียนเป็นการประเมินผลเพื่อประมวลความรู้ความเข้าใจในตัวผู้เรียนในการเรียนการสอนและการตีความการสื่ออารมณ์ผ่านทางบทประพันธ์

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง สามารถสรุปการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับ

จากผลการวิจัยพบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญและผู้สอนประกอบด้วย ด้านพุทธิพิสัย ควรจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับของผู้เรียน ด้านทักษะพิสัยควรจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้พื้นฐานความรู้ในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ ด้านจิตพิสัยควรจัดการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ การเรียนการสอนผู้สอนควรเลือกบทประพันธ์ที่มาจากหลายยุคให้เพียงพอสำหรับการพัฒนาการฝึกปฏิบัติทักษะเปียโน ผู้เรียนควรได้เรียนเพลงที่มีความยากขึ้นตามลำดับและผู้สอนควรมีการจัดเนื้อหาบทประพันธ์ที่จะเรียน ตามความเหมาะสมสำหรับผู้เรียน (Bastien, 1977) สภาพการเรียนการสอนผู้สอนมุ่งเน้นการสอนบทประพันธ์ก่อนและสอดแทรกทฤษฎีระหว่างการสอนการบรรเลงบทประพันธ์ ซึ่งในการสอดแทรกเนื้อหาทางด้านทฤษฎีระหว่างการบรรเลงบทประพันธ์นั้น เป็นเนื้อหาทางด้านทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทของบทเพลง การใช้สื่อ เน้นการสอนร่วมกับบทเพลง สื่อที่ใช้คือผู้สอน แบบฝึกหัด การประเมินผลเน้นการประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้น ๆ ด้านความรู้ความเข้าใจการสื่ออารมณ์ของบทประพันธ์ของผู้เรียนต้องอาศัยประสบการณ์จากการบรรเลงของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนบรรเลงบทประพันธ์หลากหลายแนวทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถบรรเลงบทเพลงด้วยการตีความและอารมณ์ที่สื่อถึงความเข้าใจในบทประพันธ์ และการที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงพื้นฐานความรู้เพื่อปฏิบัติทักษะโน้ตระดับให้เหมาะสมกับบทเพลงแต่ละประเภทก็ต้องอาศัยประสบการณ์การบรรเลงเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับ

การนำเสนอแนวทางการเรียนการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2) เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรม 4) สื่อ 5) การวัดและการประเมินผล โดยทั้ง 5 ด้านนี้ประกอบไปด้วย 1) กำหนดวัตถุประสงค์ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และ ด้านจิตพิสัย ซึ่งด้านพุทธิพิสัยผู้สอนให้ความสำคัญในระดับความรู้ความจำของผู้เรียน ด้านทักษะพิสัยผู้สอนให้ความสำคัญกับการปฏิบัติได้ตามการชี้แนะของผู้สอน และด้านจิตพิสัยถูกละเลยไปในบางของเขตของเนื้อหาสาระ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วทั้งสามส่วนควรจะดำเนินการไปพร้อมกัน 2)

เนื้อหาสาระ ขอบเขตของเนื้อหาสาระผู้สอนควรกำหนดกรอบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนไว้อย่างรอบด้านทั้งด้าน ทฤษฎี ประกอบด้วย ประเภทของโน้ตระดับ ความหมายและความสำคัญของโน้ตระดับ บริบทของบท ประพันธ์ สังคีตลักษณ์ อัตรารังหะ บันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ การบันทึกโน้ต การตีความโน้ตระดับใน บทประพันธ์ ด้านปฏิบัติ บันไดเสียง อัตรารังหะ การเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้โน้ตระดับในบทเพลง การ วางแผนฝึกซ้อม 3) กิจกรรม ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ควรจัดกิจกรรม เพื่อปูพื้นฐานด้านโน้ตระดับให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสัญลักษณ์และลักษณะการบรรเลงตั้งแต่ต้น รวมถึงจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงหลักการของการปฏิบัติโน้ตระดับในบทเพลงและให้ผู้เรียนเล็งเห็น ความสำคัญของโน้ตระดับในบทประพันธ์ 4) สื่อ ผู้สอนควรเป็นสื่อในการเรียนการสอนเป็นอย่างดีในการ ปฏิบัติทักษะโน้ตระดับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการบรรเลงโน้ตระดับ 5) การประเมินผล ควรมี การประเมินผลระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน และความสามารถใน การนำโน้ตระดับไปประยุกต์ใช้ในบทประพันธ์ที่มีความหลากหลายต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยครั้งนี้เหมาะสำหรับผู้สอนที่มีความรู้ ความเข้าใจในทักษะการปฏิบัติเปียโนสำหรับการ เรียนการสอนนักเรียนเปียโนในระดับชั้นกลาง เพื่อที่จะนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคนิคการ ปฏิบัติโน้ตระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ผู้สอนควรนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนเทคนิคการปฏิบัติโน้ตระดับไปทดลองใช้ประเมิน ประสิทธิภาพของแนวทางการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเป็นไปได้และเหมาะสมในการจริงมากน้อย เพียงใด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงทดลองในการเรียนการสอนโน้ตระดับสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง เพื่อพัฒนาแนวทางที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติทักษะโน้ตระดับ
2. ควรมีการวิจัยที่มีเนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่ นักเรียนระดับชั้นต้นถึงระดับชั้นสูง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จิรรัตน์ เอี่ยมเจริญ, (2551). *ชุดการสอนการใช้เพเดิล สำหรับนักเรียนเปียโนชั้นกลางตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2544). *พฤติกรรมการสอนดนตรี*. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). *ดนตรีศึกษา: หลักการและสาระสำคัญ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา เขมมณี. (2548). *เมนูจานเด็ด: แผนการจัดการเรียนรู้คัดสรร*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2556). *การสอบประกาศนียบัตร(เกรด)ทางดนตรีจำเป็นหรือไม่*, 4 กันยายน 2556. <http://mecbangna.igetweb.com/?mo=3&art=443354>
- ลำพอง บุญช่วย. (2530). *การสอนเชิงระบบ*. ปทุมธานี: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาจตุรกรณ.

- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2544). *จุดมุ่งหมายทางการศึกษากับการสอนดนตรี*. เอกสารการสอนวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อภิชัย เลี่ยมทอง. (2555). *วารสารมหาวิทยาลัยรังสิต: หลักสำคัญสำหรับการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด*. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Bastien, J. W. (1977). *How to teach piano successful Ed. 2*. California: Nei/A Kjos, Jr.Publishers.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives*. New York: David Mckay Company Inc.
- Kreitner, K. (2001). *Ornaments*. The new grove dictionary of music and musicians. New York: Oxford University Press.
- Lawson, C. and Stowell, R. (1999). *The historical performance of music: An Introduction*. Cambridge University Press.
- Stowell, R. (2004). *The early violin and viola a practical guide*. Cambridge University Press. Trinity College London. *About Trinity*. Retrieved August 6,2013, from <http://www.trinitycollege.co.uk/site/?id=6>.